

(Ex-partner)stalking Oktober 2022

Interactieve Routekaart Noord-Nederland

Jinke Veel Reclassering Nederland
Baukje Dotinga Openbaar Ministerie
Kenniskring Noord-Nederland

Routekaart Noord-Nederland

Inhoud Centraal

De bestuurders van het Openbaar Ministerie (OM), Reclassering Nederland, Veilig Thuis en Politie Noord-Nederland spraken af om in gezamenlijkheid de aanbevelingen van de beleidsreactie op het inspectieonderzoek n.a.v. de zaak rondom Bekir E. op te pakken. Samenvattend waren de aanbevelingen van de inspectie destijds aan de keten: *'zorg voor herkenning, overzicht, communicatie en oog voor het slachtoffer'*.

Begin 2021 organiseerden we drie regionale (online) themabijeenkomsten ex-partnerstalking in Noord-Nederland, waarin de aanbevelingen van de inspectie centraal stonden.

De bijeenkomsten in Noord-Nederland waren een belangrijke eerste stap en vroegen om verdieping. Om gezamenlijk én tijdig (hoog) risico casuïstiek te signaleren, korte lijnen in de keten te bewerkstelligen en te zorgen dat alle betrokken partners van de urgentie doordrongen zijn om de samenwerking te verstevigen. De Zorg- en Veiligheidshuizen in Groningen, Friesland en Drenthe vormden een bestuurlijk platform samen met

het Regionaal Netwerk Straf en Zorg (RNSZ)* alwaar de concrete acties en monitoring werden belegd.

Er kwamen drie kenniskringen (per provincie) met professionals uit het sociaal- en veiligheidsdomein en de (forensische) zorgpartners. In 2022 kwamen de kenniskringen gemiddeld driemaal samen. Er werd casuïstiek besproken, behoeftes aan expertiseontwikkeling geïnventariseerd en relevante ontwikkelingen werden gedeeld. Deze kenniskringen boden input om de werkprocessen diepgaander te inventariseren. We signaleerden koppelvlakken die beter aansluiting konden maken en verbindingen, bijvoorbeeld in informatie- en expertisedeling, die (eerder) gemaakt konden worden.

Dit maakt dat we nu, dankzij de kenniskringen en alle inzet die daar is gepleegd, een eerste aanzet kunnen maken met het aanbieden van een regionale routekaart voor Noord-Nederland. Een regionale routekaart geïnspireerd op de versie die eerder in het oosten van het land werd ontwikkeld.

Jinke Veel Reclassering Nederland
Baukje Dotinga Openbaar Ministerie

Routekaart Noord-Nederland

Inhoud Centraal

In de routekaart voor Noord Nederland krijgen partners uit justitieel-, zorg- en sociaal domein een plek en leggen we verbindingslijnen. Voor onze Noord Nederlandse routekaart hebben we besloten om per fase de diverse (kern)taken, verantwoordelijkheden en expertises per (keten)partner op te nemen. Ook bieden we het slachtoffer een essentiële centralere rol. We hopen dat het hierdoor inzichtelijk wordt voor ons als professionals: wie doet wat in de aanpak van ex-partnerstalking, en hoe kunnen we dat beter samen met elkaar. We bevelen aan om een regievoerder aan te stellen, (risico)inschattingen tijdig te delen om te voorkomen dat er informatie verloren gaat. In het belang voor zowel het slachtoffer, de dader, de omgeving als de maatschappij.

We stellen de veiligheid voorop en de inhoud centraal.

Want er is veel inhoud, betrokkenheid en professionaliteit. Dat hebben we gemerkt, gevoeld en gezien in de kenniskringen. We geloven dat de kracht zit in het

verbinden van alle expertises met betrokkenheid van de professionals.

We hopen van harte dat de routekaart een middel wordt om de verbindingen met elkaar te leggen, te behouden en te verdiepen. We willen jullie vragen om de komende tijd de routekaart te benutten in de praktijk. We horen graag wat jullie ervan vinden en wat er nodig blijft om de gezamenlijke ketenaanpak steeds effectiever vorm te geven.

* het Regionaal Netwerk Straf en Zorg Noord-Nederland bestaat uit Veilig Thuis (Drenthe, Friesland en Groningen), politie, Openbaar Ministerie, Raad voor de Kinderbescherming, Reclassering (RN), projectleider Geweld Hoort Nergens Thuis, Zorg- en Veiligheidshuis en de Forensisch medisch arts (GGD). Het Regionaal Netwerk ziet toe op de uitvoeringsplannen van de ontwikkelagenda Veiligheid Voorop, waaronder de aanpak van ex-partnerstalking, Samen op in acuut, samenwerking bij strafbare kindermishandeling, samenwerking Veilig Thuis en ZSM en doorontwikkeling actieoverleggen.

Jinke Veel Reclassering Nederland
Baukje Dotinga Openbaar Ministerie

Stalking

↓ Slachtoffer

Brochure 'Als u wordt gestalkt'
Slachtofferhulp

↓ Kind

Brochure 'Als u wordt gestalkt'

↓ Verdachte

Heb je het gevoel de controle kwijt te zijn, heb je hulp nodig of advies?

Je kan bellen of chatten met Veilig Thuis. Dat is gratis en als je wilt kun je dit anoniem doen. Je hoeft dus niet je naam te noemen als je dat niet wilt. Voor advies, hulp of begeleiding kan je ook terecht bij een (sociaal)wijkteam bij jou in de buurt.

Voor forensische begeleiding of behandeling kan je, met een verwijzing van je huisarts, terecht bij in Groningen bij de AFPN/Lentis, GGZ Friesland voor die regio en in Drenthe bij GGZ Drenthe. Mocht je contact hebben met de reclassering, kan je contactpersoon je verder helpen en mocht die er (nog) niet zijn dan vraag je naar de bureaudienst.

Fase Signaleren

Sociaal Domein

Wat: Het sociaal domein duidt en schaaft op naar Veilig Thuis of het Zorg- en Veiligheidshuis, indien nodig, en stemmen af met de politie (wijkagent en/of operationeel expert wijk).

Note: 'stem tijdig af, op- en afschalen op basis van het professioneel oordeel' – veiligheid voorop & inhoud centraal, mogelijk m.b.v. het AVE-model.

Raad voor de kinderbescherming Veilig Thuis

Wat: Duiden van signalen, afstemmen met politie (operationeel expert jeugd- en gezin/wijkagent) en (afhankelijk van veiligheidsbeoordeling wel/geen inzet van VT. Opschalen indien nodig op naar het Zorg- en Veiligheidshuis.

Note: onderzoek wie er (qua hulp, begeleiding en ondersteuning) betrokken is en organiseer afstemming. Overdracht aan lokale veld, evt. met advies terug te melden als *stalking niet stopt*.

Forensische zorg Reclassering

(Her)nieuw(de) signalen duiden en afstemmen met betrokken ketenpartners zoals de casusregisseur van de politie, Veilig Thuis en indien nodig opschalen naar het Zorg- en Veiligheidshuis.

Indien er sprake is van een actueel strafrechtelijk kader, kan de forensische zorg overleggen met de reclassering. Laatstgenoemde kan (bij het overtreden van bijzondere voorwaarden) intern- en extern overleggen of een terugmelding aan de orde is.

Note: inventariseer betrokken (keten)partners en stem onderling concrete acties/consequenties af.

Politie

Wat: er kan nog sprake zijn van informatief contact met de politie. Er kan geadviseerd worden om een logboek bij te houden, een

Fase Signaleren

gesprek in te plannen met de dader en er kan verwezen worden naar hulp binnen het (sociaal)zorgdomein of forensische setting, met een verwijzing van de huisarts. Ook voor het slachtoffer kan er verwezen worden naar hulpverlening, zoals het (sociaal)zorgdomein. Stem veiligheidsmaatregelen af samen met Veilig Thuis en evt. reclassering.

Evt. kan in deze fase de SASH al ingevuld worden en op basis daarvan besloten worden welke vervolgstappen nodig zijn. Registreer dit en deel je overwegingen met betrokkenen.

Fase Melden/ Aangifte

Politie

↓ [Folder 'Als u wordt gestalkt'](#)

Wat: de politie maakt een beoordeling van de melding/zaak. Zij besluiten om de SASH in te vullen (in afstemming met Veilig Thuis) en of/wanneer aangifte wordt opgenomen, of er een casusregisseur wordt aangewezen en of er een zorgmelding wordt opgemaakt bij Veilig Thuis.

Note: de Politie kan (casusregisseur of OEG) net als reclassering/Veilig Thuis/Raad voor de Kinderbescherming met de GGZ/forensische zorg of een recherche psycholoog contact leggen om de (zorg)signalen te duiden: bespreek wat voor type stalker het is en wat wenselijk is in de aanpak. Dus wat voor type stalker is het, wat zijn haalbare samenwerkingsafspraken en wat

is er essentieel bij dit type voor interventies/beïnvloedingsmogelijkheden (waaronder behandeling). Denk aan afstemming hulp dader en slachtoffer indien mogelijk.

Afhankelijk van de (risico)inschatting wordt afgesproken om een normstellend gesprek met de stalker aan te gaan en een (vrijwillig) hulpaanbod te doen. Stem veiligheidsmaatregelen af samen met Veilig Thuis en evt. reclassering.

Als er een aangifte wordt opgenomen en/of als het risico is te hoog, kan er besloten worden om geen normstellend gesprek met de stalker aan te gaan en dat er een (verplicht) hulpaanbod aan de stalker wordt gedaan. Stem ook dit af met CCB/Veilig Thuis/reclassering en andere relevante ketenpartners. Maak evt. een afspraak op locatie/op persoon en houd iedereen geïnformeerd bij gewijzigde omstandigheden/nieuwe informatie.

Veilig Thuis

↓ <https://veiligthuis.nl/>

Wat: Veilig Thuis stemt (met de casusregisseur van) de politie af wie er contact heeft met het slachtoffer en de vermoedelijke dader. Veilig Thuis plant zo nodig een MDO/actieoverleg om af te stemmen met lokale veld.

Veilig Thuis verrijkt de risico-inschatting (SASH) van de politie. Ook maakt VT op basis van de zorgmelding een beoordeling (triageren) of er sprake is van acute of structurele onveiligheid. Er wordt een veiligheidsplan gemaakt in samenspraak met relevante partners. Bij twijfel over de veiligheid van de kinderen: bel de Raad voor de Kinderbescherming en/of stem af met Veilig Thuis. (Afhankelijk van veiligheidsbeoordeling wel/geen inzet van Veilig Thuis. Meldt aan bij het ZVH als er sprake is van een (gemiddeld tot) hoog risico.

Note: als de uitkomst van de

Fase Melden/ Aangifte

beoordeling is dat er geen sprake is van acute- of structurele onveiligheid, kan het dossier worden afgesloten. Indien er wel sprake is van (acute of structurele) onveiligheid wordt er op basis van een veiligheidsplan afgesproken welke ondersteuning, hulp of begeleiding wenselijk is en wie ervoor verantwoordelijk is. Overleg met de politie/reclassering/Raad voor de Kinderbescherming indien nodig. Overdracht aan lokale veld, evt. met advies terug te melden als stalking niet stopt.

Reclassering

Wat: als een verdachte in verzekering wordt gesteld, kan een reclasseringsmedewerker met de stalker in gesprek. Vraag als reclasseringsmedewerker de uitkomst op van de SASH. Meldt aan bij het ZVH als er sprake is van een (gemiddeld tot) hoog risico.

Op basis van de verdenking, risicotaxatie, professioneel oordeel, mate van beschermende factoren én informatie van referenten (waaronder ketenpartners) kan er een advies gegeven worden aan het openbaar ministerie en evt. de rechter commissaris bij een voorgeleiding. Er kan negatief geadviseerd worden over schorsing om bijvoorbeeld nader (psychisch) onderzoek uit te voeren. Daarnaast kan er positief geadviseerd worden om te schorsen met een advies over welke bijzondere voorwaarden nodig zijn om het (recidive)risico te beperken. Dit kunnen zowel risico beperkende bijzondere voorwaarden zijn (waaronder een contact,

locatie- en of gebiedsgebod) alsook gedragsveranderende bijzondere voorwaarden (waaronder behandeling of een gedragstraining).

Note: *bij stalkingszaken is het raadzaam om altijd een gedragsaanwijzing, contactverbod én elektronische monitoring te overwegen. Overleg hiervoor met de belangrijkste ketenpartners, waaronder politie, het openbaar ministerie, Veilig Thuis/Raad voor de Kinderbescherming, slachtoffer hulp, sociaal domein etc. om tot een juiste afweging te komen en registreer als reclasseringsmedewerker je overwegingen in je advies.*

Fase Melden/ Aangifte

Slachtofferhulp Nederland (SHN)

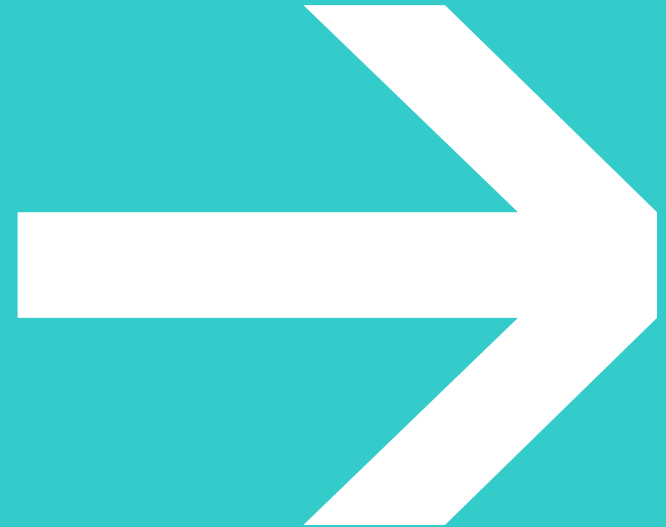
Wat: SHN is mogelijk betrokken en monitoren de gesprekken met het slachtoffer m.b.v. (directe) informatie van de politie. SHN adviseert en ondersteunt slachtoffers op juridisch gebied van aangifte tot zitting. SHN kan doorverwijzen naar relevante hulpverlening voor het slachtoffer indien wenselijk. Ook adviseert SHN het OM met betrekking tot de inzet van beschermingsmaatregelen.

↓ Stalking

Openbaar ministerie

Wat: maakt op basis van de beschikbare (politie/VT) informatie en eventueel van reclassering/slachtoffer hulp Nederland welke (straf)rechterlijke aanpak gewenst is. Meldt aan bij het ZVH als er sprake is van een (gemiddeld tot) hoog risico.

Note: *vraag de reclassering en/of VT een advies t.b.v. vrijheidsbeperkende maatregelen, zoals een contact-gebied en/of locatiegebod. Als er geen ernstige bezwaren zijn overleggen met politie, Veilig Thuis en evt. CCB over alternatieve interventies om veiligheid te waarborgen.*

Fase Veroordeling

Openbaar Ministerie

Wat: blijft, ook na de uitvoering, middels de afdeling executie betrokken als er sprake is van actuele bijzondere voorwaarden opgelegd per vonnis.

Note: *de politie en de reclassering kunnen als uitvoeringsorganisatie betrokken blijven om toe te zien op de naleving van de bijzondere voorwaarden.*

Ook in deze fase is het wederom belangrijk om een regievoerder te behouden/alsnog aan te stellen en tijdig informatie te delen/signalen te duiden bij oplopend risico.

Politie

Wat: ook in de executiefase kan de politie betrokken blijven, middels de wijkagent/oeg/casusregisseur als de stalker vervolgd is en er bijv. bijzondere voorwaarden zijn opgelegd. Als er sprake is van nieuwe signalen of meldingen van stalking, meldt dit dan tijdig en houd het eerdere veiligheidsplan centraal – stel bij wanneer nodig.

Note: *de politie en de reclassering kunnen als uitvoeringsorganisatie betrokken blijven om toe te zien op de naleving van de bijzondere voorwaarden.*

Ook in deze fase is het wederom belangrijk om een regievoerder te behouden/alsnog aan te stellen en tijdig informatie te delen/signalen te duiden bij oplopend risico.

Reclassering

Wat: de reclassering kan betrokken zijn als uitvoeringsorganisatie bijvoorbeeld omdat er sprake is van een reclasseringstoezicht met bijzondere voorwaarden. De toezichthouder ziet toe op naleving van de voorwaarden en stemt af met de ketenpartners/sleutelfiguren die in die casus relevant zijn.

Note: *de politie en de reclassering kunnen als uitvoeringsorganisatie betrokken blijven om toe te zien op de naleving van de bijzondere voorwaarden.*

Ook in deze fase is het wederom belangrijk om een regievoerder te behouden/alsnog aan te stellen en tijdig informatie te delen/signalen te duiden bij oplopend risico. Ook hierbij geldt dat de reclassering kan informatie inwinnen, maar niet vanzelfsprekend uitwisselen met alle niet justitiële ketenpartners. Ook hierop staat 'veiligheid voorop & inhoud centraal'.

Fase

Onderzoek Feiten & om- standigheden

Openbaar ministerie

Wat: heeft op basis van de beschikbare (politie) informatie en eventueel van reclassering/slachtoffer hulp Nederland besluit genomen over gewenste (straf)rechterlijke aanpak. Is regievoerder over het strafrechtelijke deel, maar casusregisseur van de politie blijft betrokken.

Note: *vraag de reclassering/Veilig Thuis een advies t.b.v. vrijheidsbeperkende maatregelen, zoals een contact-gebied en/of locatiegebod op basis van de uitkomst SASH.*

Als er geen ernstige bezwaren zijn overleggen met politie, Veilig Thuis en evt. CCB over alternatieve interventies om veiligheid te

waarborgen. Overweeg aanhouding/voorgeleiding indien nodig of het opleggen van een gedragsaanwijzing.

Politie/casusregisseur

Wat: de casusregisseur heeft het strafdossier overgedragen aan het openbaar ministerie. De casusregisseur blijft betrokken, voor ketenpartners én het slachtoffer kan dat de sleutelfiguur zijn tot contact binnen de politie. Deze casusregisseur heeft dus contact met reclassering/veilig thuis en andere ketenpartners indien nodig. Bij een hoog risico-casus is het CCB betrokken, voor meer informatie zie het CCB.

CCB

Wat: in Noord Nederland heeft iedere stalingszaak met een matig/hog risico uitkomst van de SASH betrokkenheid van het CCB: bureau conflict- en crisisbeheersing (bureau CCB). het centrum stelsel bewaken en beveiligen is betrokken indien als er noodzaak tot het treffen van veiligheidsmaatregelen. Stem met hen al, als je als reclassering/Veilig Thuis/Raad voor de Kinderbescherming of als andere ketenpartner betrokken bent en bijvoorbeeld een plan van aanpak opstelt.

Note: *vanwege de risicovolle casuïstiek kan het CCB niet (altijd alle) informatie delen, respecteer dit maar wees bewust dat als zij betrokken zijn, dit in samenspraak gaat met het openbaar ministerie en dit plaatsvindt bij (ernstige) noodzaak tot beveiliging. Houd hiermee rekening bij het opstellen van een (veiligheid)plan en stel een regievoerder aan, zoals het Zorg- en Veiligheidshuis.*

Fase

Onderzoek Feiten & om- standigheden

Reclassering

Wat: ook in deze fase van het strafrechtproces kan reclassering op verschillende manieren betrokken zijn. Ofwel in het kader van een adviesopdracht om te rapporteren voor de rechtszitting met een passend plan van aanpak om gerichte interventies in te zetten om het (recidive)risico te verlagen. De reclassering adviseert, net zoals voorafgaande aan een schorsing op basis van de verdenking, risicotaxatie, professioneel oordeel, mate van beschermende factoren, informatie van referenten (waaronder ketenpartners) én het verloop van de schorsingsperiode. Reclassering kan ook betrokken zijn in het kader van een schorsingstoezicht om toe te zien of de verdachte de

bijzondere voorwaarden naleeft zoals opgelegd door de rechter commissaris. Indien de reclassering overtreding van de bijzondere voorwaarden constateert, bijvoorbeeld omdat de verdachte het contactverbod overtreedt en dit aantoonbaar is door bewijsmateriaal overhandigd aan de politie, kan de rechter commissaris besluiten om de schorsing op te heffen. Ook kan door de rechter commissaris besloten worden (bijvoorbeeld op advies van de reclassering) om een hernieuwde kans te verlenen met aanvullende/aangescherpte voorwaarden.

Note: bij stalkingszaken is het raadzaam om altijd een DUT (Direct Uitvoerbaar Toezicht), gedragsaanwijzing, contactverbod én elektronische monitoring te overwegen. Overleg hiervoor met de belangrijkste ketenpartners, waaronder politie, het openbaar ministerie, Veilig Thuis/Raad voor de Kinderbescherming, sociaal domein etc. om tot een juiste afweging te komen en registreer als reclasseringsme-

dewerker je overwegingen in je advies. Meldt aan bij het ZVH als er sprake is van een (gemiddeld tot) hoog risico.

Overleg met hulpverleners van het slachtoffer en wees als werker je bewust van overbelasting van het (gezin/slachtoffer)systeem. Adviseer geen mediaton als er sprake is van een (gemiddeld tot) hoog risico casus. De reclassering kan informatie inwinnen, maar niet vanzelfsprekend uitwisselen met alle niet justitiële ketenpartners. Ook hierop staat 'veiligheid voorop & inhoud centraal'.

Veilig Thuis Raad voor de Kinderbescherming

Wat: Veilig Thuis stemt (met de casusregisseur van) de politie af wie er contact heeft met het slachtoffer en de vermoedelijke dader. VT plant zo nodig een MDO/actieoverleg om af te stemmen met lokale

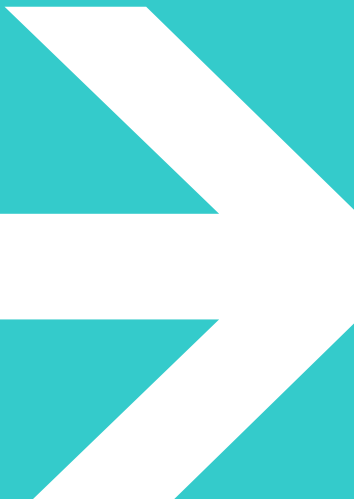
Fase

Onderzoek Feiten & om- standigheden

veld. Ook in deze fase kunnen VT en de RvdK VT op basis van de zorgmelding een beoordeling (triggeren) maken of er sprake is van acute of structurele onveiligheid. Ook hierop staat 'veiligheid voorop & inhoud centraal'. Bij twijfel over de veiligheid van de kinderen: bel de Raad voor de Kinderbescherming en/of stem af met Veilig Thuis. Er wordt een veiligheidsplan gemaakt in samenspraak met relevante partners. Meldt aan bij het ZVH als er sprake is van een (gemiddeld tot) hoog risico.

Note: als de uitkomst van de beoordeling is dat er geen sprake is van acute- of structurele onveiligheid, kan het dossier worden afgesloten. Indien er wel sprake is van (acute of structurele) onveiligheid wordt

er op basis van een veiligheidsplan afgesproken welke ondersteuning, hulp of begeleiding wenselijk is en wie ervoor verantwoordelijk is. Overleg met de politie/reclassering/Raad voor de Kinderbescherming indien nodig.

Fase Vervolgen/ opvolgen

Openbaar Ministerie

Wat: is regievoerder in het strafrechtproces en een zaak op zitting te brengen als deze zittingsrijp is. Dat is bijvoorbeeld als er voldoende bewijsmateriaal is, het dossier volledig is en er informatie beschikbaar is zoals een reclasseringsadvies als dat is aangevraagd.

SHN

Wat: biedt zittingsbegeleiding, coaching, aanvraag schadefonds/geweldsmisdrijven dus zijn ook in deze fase betrokken.

Rechterlijke macht

Wat: besluit over het opleggen van strafrechtelijke maatregelen, de mate en in welke vorm. Meestal baseert de rechter dit op basis van het (recidive)risico, de persoonlijke omstandigheden, de strafeis van de officier van justitie en het pleidooi van de advocaat.

Note: *er kan sprake zijn van een juridisch 'gat' als er een hoger beroep wordt ingesteld, ofwel door een officier van justitie of door de cliënt/advocaat. Overweeg als uitvoeringsorganisatie zoals de reclassering om een 'Direct Uitvoerbaar Toezicht' op te leggen zodat bijzondere voorwaarden direct van kracht zijn ook als er sprake is van een appél.*